

BENEFICIA

OPTIME COLLOCATA

Sive

DE MAXIMA
ERGA LEOPOLIENSES
BENEFICENTIA

Divi

STANISLAI
KOSTCÆ

Insula Eremitæ Vigrensis

Societate JESU;

Nec non

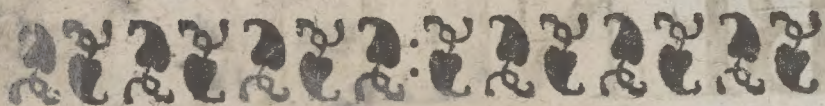
DE EXIMIA ERGA EUNDEM DIVUM PIETATE
LEOPOLIENSIIUM,

ORATIO.

AUTHORE P. FRANCISCO MICHÆLE LESŃIĘWSKI Soc: JESU,
In KROSNOVIANIS Collegii Leopoliensis Scholis Eloquentiæ Professore.

LEOPOLI, typis Collegii Soc: JESU. Annō M. DCC. LI. Jdibꝯ Martiis.

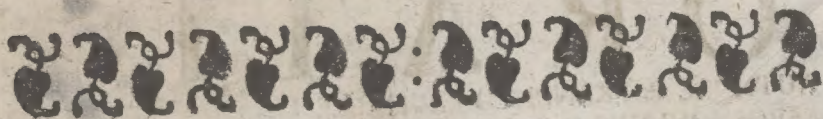

E.T. 48

QUænam Oratio par sit A-
dolescentis laudibus, quem
DEUS tam felici sorte di-
gnatus est? Non est ulla:
sed age, num idcirco file-
bimus?

*S. Joan. Chrysof. de S.
Philogono.*

Hic est Fratrum Amator, & Populi Israël: hic est, qui multum
rat pro Populo, & universa S. *sta* Civitate. 2. *Machab.* 15. 14.
Posuit Castra sua in medio Populi, ut eriperet nos de manu omni-
um inimicorum nostrorum. *Judith:* 16. 4.
Repulsi sunt inimici--præ timore ejus, & omnes operarii iniquitatis
conturbati sunt, & directa est salus in manu ejus. 1. *Machab.* 3. 6.
Multis post obitum miraculis, in sua præsertim POLONIA, enituitur
ejus armis, contra formidabiles Turcarum exercitus spectabilis è Cælo
affuit non semel, & Civitates alias peste, alias incendio liberavit. Quam
ob rem CLEMENS X. eum inter primarios Regni Patronos constituit.
Breviar: Rom. de S. STANISLAO KOSTKA.

TU gloria Jerusalem, tu lætitia Israël, tu honorificentia Populi nostri.
Judith: 15. 10.

Si irruerint super nos mala, gladius judicii, pestilentia & fames; --- cla-
mabimus ad Te in tribulationibus nostris, & exaudies, salvosq; faci-
es. 2. *Paral.* 20. 9.

Multorum beneficiorum indigemus: intercede, ac deprecare pro PA-
TRIA apud communem Regem & Dominum --- Timemus afflictiones:
expectamus pericula: non longè absunt scelesti Scythæ, bellū adversum nos
parturientes--- propugna pro nobis--utare libertate loquendi --- Pe-
te pacem, ut Publici Conventus non desinant: nè debacehatur, atque
grassetur adversus Tempia Altariave rabiosus & sceleratus barbarus: nè
conculcet Sancta profanus & impius. Nos enim etiam quod incolum-
mes, & integri conservati sumus, Tibi beneficium acceptum referimus.
Petimus autem, etiam futuri temporis præsidium atque securitatem.
Quodsi majore etiam opus fuerit Advocatione ac deprecatione; Fra-
trum tuorum coge chorum, & cum omnibus unà deprecare. *S. Gre-
gor: Nissen: de S. Theodoro M. ad finem.*

Protegam CIVITATEM ISTAM, ut salvem eam. *Is.* 37. 35.

Et erunt oculi mei & cor meum ibi cunctis diebus. 3. *Reg.* 9. 3.

Gloriosa dicta sunt de Te, Civitas. *Ps.* 26. 3. Vocaberis Civi-
tas Justæ, Urbs fidelis. *Jf.* 1. 26. Et proteget te in sempiternū *Ecclesi.* 27. 9.

ILLUSTRISSIMO
NOBILISSIMOQUE
COLLEGIO
LECTISSIMORUM
SENATORII
&
EQUESTRIS ORDINIS
ADOLESCENTUM

AD
MULTIPLICEM LITERATURAM ARTESQ;
LIBERALES;
IMPRIMIS VERO

AD
OMNIGENAM CHRISTIANAM VIRTUTEM
LEOPOLI SUB CURA PP. SOCIETATIS JESU
STUDIOSE SE SE EXCOLENTIUM

ID EST:

IL-

ILLUSTRISSIMIS
EXCELLENTISSI-
MISQUE
DOMINIS
PHILOSOPHIS.

ANTONIO SZCZENIOWSKI, *Tribunide Zytomiriens.*

IGNATIO SZCZENIOWSKI, *Tribunide Zytomiriens.*

ELOQUENTIAE AUDITORIBUS

MICHAELI STADNICKI, *Castellanide Sanocens.*

CAJETANO SZEPTYCKI, *Pincernide Leopoliens.*

JOANNI KRZUCKI, *Ensiferide Podlachie.*

ALEXANDRO USTRZYCKI, *Dapiferide Vinnicens.*

MARCELLINO FAŁECKI, *Subdapiferide Zytomiriens.*

JOANNI KASZOWSKI, *Subdapiferide Dobrinen.*

NICOLAO SZUMANCZEWSKI, *Subdapiferide Nurens.*

POETIS.

JOANNI ROSNOWSKI, *Dapiferide Sanocens.* JO.

JOANNI ŁASKI, *Venatoridæ Trebovliens.*

SUPREMÆ CLASSIS GRAMMA- TICIS.

ANTONIO ŁOS, *Castellanidæ Camenecens.*

IOACHIMO ŁOS, *Castellanidæ Camenecens.*

CAJETANO MIERZEIEWSKI, *Capitaneidæ Uszycens.*

IGNATIO KOSZUTCKI, *Pocillatoridæ Posnaniens.*

NICOLAO KOMOROWSKI, *Venatoridæ Buscens.* (dens.)

IGNATIO CHRZANOWSKI, *Capitaneidæ Czerwonogro-*

FRANCISCO RZECZYCKI, *Capitaneidæ Poturinen.*

IOSEPHO FAŁECKI, *Subdapiferidæ Zytomiriens.*

MEDIÆ CLASSIS GRAMMA- TICIS.

LAURENTIO CHRZANOWSKI, *Capitaneidæ Czerwonogrodens.*

SIMONI WOIAKOWSKI, *Ensfiferidæ Vislicen: Judicidæ Czerniechoviens.*

INFIMÆ CLASSIS GRAMMA- TICIS.

ANTONIO KARCZEWSKI, *Capitaneidæ Prusimov. Suc-
centurioni Legionis M. D. L. Majoris Clavæ.*

ADAMO DUNIN BORKOWSKI, *Subdapiferidæ Zyda-
czeviens.* IL.

ILLUSTRISSIMI NOBILISSIMI DOMINI

LHAUMATURGUM Polonia, & hujus
imprimis Urbis tutelarem Indigetem,
ad Nobilissimum Vestrum adduco COL-
LEGIUM. Nec novum istud, inso-
lensq; omnino est, octoginta * et ampli-
us supra centenos, annis receptum Cælo STANISLA-
UM hospitari alicubi in imis istis velle Terris. Id
jam illi, pro maximo quorumvis mortalium, &
Polonorum imprimis adjuvandorum studio, usuve-
nisse aliàs, compertum est. Pulsavit non ita pri-
dem Collegii nostri Cremenecensis januam: & pere-
grini cujusdam Adolescentis, supra humanas omnes
gratias amabilem indutus speciem, ut Testô excipe-
retur nostrô, à Moderatore Collegii postulavit. Ecce
autem eo ipso momento temporis, pulcherrima illa
sua effigies, quæ innumeris jam ferme prodigiis non
Cremenecensem duntaxat Urbem, verum totam quo-
que collustravit Volhyniam, ad eandem affertur
januam. Id disertè videlicet, quin prodigiosè etiam,
præceptum sibi à STANISLAO fuisse pluries, asse-

[* Obiit enim A. D. 1568. inter XIX. & XVIII. Kalendas Septembres.

verab at Vir nobilis: quin religione etiam jurisjuran-
di interpositâ confirmabat. Ecce KOSTKAM pro su-
a Imagine, seu pro fortunandis potius per illam su-
is, prodigiosè sollicitum.

Quid verò istud, quaeso, est, Adolescentes lectis-
simi, quod Vobis ego hodie nuncupare aggredior, si
non pulcherrima Imago quaedam, hinc quidem Thau-
maturgi KOSTCÆ, ad usque prodigia erga Leopoli-
enses benefici: inde autem Leopoliensis Urbis, ad
usque religiosos Dulciæ cultus, erga KOSTKAM gra-
tissimæ? Imago, inquam, ista est, non Apellis cu-
juspiam deformata coloribus; verum ab una lucu-
lentis planè miraculis, ab altera verò parte nobilissi-
mis religionis officiis distincta tota. In ea Vobis,
jam ex aëris pestilentia laborantis istius Urbis Cæ-
lestem Archiatrum; jam in summa rei cibariæ ino-
pia Divinum Opsonatorem Promūnque; jam in hor-
rendis incendiis prodigiosum Avertuncum; jam
contra furores bellicos invictum Propugnatores de-
pingo STANISLAUM.

Eum igitur pro hac quoque sua Imagine, gra-
tiosè à Vobis recipienda, iterum Nobilissimi Vestri
Collegii pulsare fores, existimate Adolescentes lectis-
simi: & pro vestra in eum pietate, officiosè excipi-
te. Certè istud qualequale opusculum; istam, in-
quam [ut cæptæ insisimus allegoriæ] beneficiorum
illius Iconem; etsi pro mea dicendi arte rudissimam;
pro

pro argumenti tamen, quod in ea depinxi, ratione
mirabilem, vel ipse, delapsus cælo, Vobis dicendam
præcipiat STANISLAUS. Ut enim ishic, ad vanis-
simi adulatoris notam apud ignaros, aut malevolos e-
vitandam, silentiô prorsus præteream, eam esse vestri
Sanctitatem Collegii; ut vel Cælites hospitari in eo
libenter velint: quenquàmne mortalium propius quàm
Vestrum Cætum, istud orationis meæ contingit argu-
mentum? Urbem istam pulcherrimam, imò totum,
quàm latè patet, Regnum, suis ornans & mu-
nians beneficiis depingitur hîc à nobis KOSTKA. Quod
verò pulchrius Urbis ejusdem ornamentum est hodie,
quàm quod à vobis capit illa? Quod firmitus Regno
paratur Præsidium, quàm quod Vestra egregia polli-
cetur indoles, promittit eruditio, spondet virtus? Cer-
tè quidem in KOSTKANIS id beneficiis non sine cau-
sa quis numeret; quòd Nobilissimo hoc Vestro Colle-
gio aucta sit nuper(*) Leopoli: ornatum, imò munitum
Regnum. Senatoribûs quippe amplissimis, aut nobi-
lissimis prognati Equitibûs, Majorum aliquando Ve-
strorum sumetis Provinciam: inibitis Magistratus:
suscipietis curas: tuebimini, imò (ut pulcherrimæ in vo-
bis dotes omen faciunt) augebitis quoque Gloriam.
Inde verò quas in spes non assurgat Respublica? quæ
non certissimè à vobis expectet ornamenta? quæ non
sibi polliceatur præsidia? Quodsi autem non percepta
solummodò, verùm sperata quoque non ex vano, DEO
Divisque accepta ferri par est bona; jam in confesso

est, quantam, secundum Divinum Numen, Divis quoque tutelaribus, ac Principi in primis horum KOSTCÆ, habere pro Vobis gratiam teneatur Polonia.

Sed mitto hæc publica, cum ut Vestrae parcam Modestia; tum ne, quos pridem urget, disrumpat aliquando invidia. Privatos itaque potius, privatus alloquar: quamve meritò secunda quoque sui parte istud meum debeatur Vobis Opusculum, commonstrabo. Leopoliensis in STANISLAUM Urbis eximia planè Religio Pietasque eò commemoratur locò, ac laudatur. Enimverò negare haud potestis, Adolescentes lectissimi, pulcherrimæ ejusdem Urbis, Vos principem pulcherrimamque esse partem: nisi id quoque pernegetis, primariam portionem annuli, gemmam esse: nobilissimam Regalis Coronæ partem, Uniones existere. Eò enim Vos locò non amantior Vestri quàm observantior habet Leopoli; quò & pretiosissimam gemmam annulus, & nobilissimos Uniones Corona aurea. Cum autem nobilitate Natalium, Virtutumque Vestrarum promeritò; tum singulari in KOSTKAM religione cultive, Princeps Urbis istius pars existitis: nemòque magis ignarus Vestri exsiterit, quàm qui istud nesciverit.

Imò verò Eum ipsum, quem tam studiosè Vobiscum colit, videri quodammodo à se in Vobis, & miratur, & gaudet, & ultro tota fatetur Leopoli. Sunt è Vobis videlicet, qui non Gentilitiis modò KOSTKARUM Insignibus gloriantur; verùm * cognatione quoque Eos attingunt, & Sanguine. Verùm istud ad nonnullos dun-

* STADNICII sanguine, LOSII utròque.

taxat pertinet: universi autem, quin & singuli, quàm vivam KOSTCÆ memoriam omnibus quotquot Vos nōrunt, refriticatis! quàm amabilem SERAPHICI illius ADOLESCENTIS refertis speciem! Idem in Vobis, qui in STANISLAO quondam, flos ætatis: gemella innocentia & morum candor: simillima et æstionum gravitas, citra fastum; & animi moderatio, citra morositatem; & officii erga omnes prolixitas, citra turpem adulatorum consuetudinem.

Quid? quòd ultra excitatissimum virtutis studium, discendi quoque contentione maximâ æmulari STANISLAUM contenditis? Non studiosior ille Virtutum cultor, quàm Literarum amator existit: pulcherrimoq; fœdere simul Pietatem eximiam, simul Artes Liberales omnes adjungebat sibi. Utramque verò hanc gloriam VOS effecistis vestram, Nam cui sumptui, cui labori, quibus vigiliis, cui contentioni parcit; ut Artium bonarum omnium primam Vobis vindicetis laudem? ut in omni sciendi genere quàm politissimi evadat? Id quidem abunde probat bibliotheca vestra instructissima, cujus eruditos codices & atterere legendo pergitis; & conquistis undequaque optimis quibûsque Scriptoribûs augere non cessatis.

Locupletius tamen hujusce rei testimonium pulcherrimus, imò admirabilis vester profectus præbet. Unius duntaxat (plerique autem vix dimidii) revolutionis anni circulo, eam exterarum Linguarum, eam Sacrae Civilisq; Historiæ, eam Geographiæ, eam utriusque

*Architecturæ, cæterarumque Mathematica Disciplina
partium; eam Patriæ, exterorumque Regnorum Politia;
verbò, eam omnigenæ Philologiæ comparâstis jam
gloriam: ut nullum in Vobis politissimi, nullum erudi-
tissimi Adolescentis desideretur decus. Nè quid au-
tem ad vivam scientiæ virtutisque KOSTKANÆ i-
maginem desideraretur in Vobis; pulcherrima orna-
menta ista non alibi, quàm in Nobilium Adolescentum
Collegio, subq; PP. Nostrorum cura, duxistis esse com-
paranda. Id enim verò factum KOSTKANUM est.
Nam Nobilissimus, Sanctissimûsque hic Adolescentulus,
utriusque illius rei in Viennensi Nobilium Adolescen-
tum Collegio, sub cura Patrum Societatis JESU, felix
illud rudimentum posuerat.*

*Ultra autem simillima, & planè gemina, virtu-
tum Literarumque studia, eximia quoque in KOST-
KAM Pietas Religioque Vestra quàm arctè Vos cum illo
colligat! Toti in clientelam illius concessistis. Ipsum No-
bilissimi Cætus Vestri adoptâstis PATRONUM: ipsi-
us Lipsanorum insignem in Vestro COLLEGIO reli-
giosè asservatis partem: Ipsi domesticum, quod ador-
natis, Sacrarium dicare decrevistis: Vestrum denique
in Sacrorum ipsius osium portione habere Vos Palla-
dium gratulamini.*

*Sed tempus jam est, illud Vestrum in KOSTKAM
memorare officium; quò nuper Divos Vobis & homi-
nes demervistis simul. Luce enim STANISLAO sacrâ,
ubi cætera Patrono huic Vestro rite persolvissetis ob-*

sequia; sub Panegyricam de illius laudibus orationem, eximium, nec Pietate solum, verum humanitate quoq; Vestra dignissimum, edidistis spectaculum. Utero enim, nec invitati à me (quod interpellare Vos de hoc non auderem) dicenti pro Rostris Oratori meo assististis. Et prae manibus quidem ardentes gessistis faces; vultu autem, imò toto corporis habitu, eum non obscure prodebat ignem; quē ardens in KOSTKAM amor incendebat. Nempe sapientissimè tum Vobiscū ipsi conclusistis, ad STANISLAI Vestri Gloriam imprimis pertinere, s; quàm splendidissimè de eo, non ob Eloquentiæ modò exquisitum nitorem, verum ob externum quoque apparatus ac pompam quàm maximam, diceretur. Inde singulari isto honore exornandum putastis, cui dicendi partes demandaveram, Oratorem.

Rependo officio huic vicem, dum eam ipsam Orationem meam hodie Vobis nuncupo. Quando enim tantopere VOS illa delectavit audita; efficiendum censui, ut quam audiendo nuper ex illa cepistis voluptatem, habere possitis perpetuam in hoc scripto.

Hoc proinde officii erga Vos mei pignus eò jam capiatis animò, quò ipse offero: quāve cepistis benevolentia, Honoris Vestri studiosissimum prosequimur

*Sum quippe ex animo Vester, ILLUSTRISSIMI,
NOBILISSIMIQUE DOMINI*

*Perennis, Observantissimúsque Cultor
Franciscus Michaël LESNIEWSKI Societatis JESU*

COLLEGIUM NOBILIUM LEOPOLIENSE

DIVO STANISLAO
KOSTCÆ

SINGULARI PATRONO SUO,

KOSTULE Siderei pulcherrime floscule campi,
KOSTULE Terrigenûm, Cœligenûmque decus;
Accipe quæ læti solvunt Tibi vota clientes,
Quos Patrociniô protegis usque Tuô.
Sis præsto & precibus, dum nostra pericula poscunt,
Dum Patrociniô cernis egere Tuô.
Immineant etenim quæcunque pericula, noster
Et SCUTI & GLADII TE vice Cœtus habet.
Cujus enim quæramus opem fidentiùs? aut quod
Perfugium nobis promptius esse queat?
Omnibûs audemus titulîs Te dicere nostrum,
Omnibûs & titulîs nos Tua Turba sumus.
Nobilis es, sumus: & Puer es, sumus: ésque Polonus
Ortu, es Convictor,* nos quoque utrumque sumus;
Es Socius JESU; Sociorum cura Tuorum,
Quinimô & Socii nos (lare nempe) sumus.
Es tandem Patriæ Patronus; aheneus Urbis
Es Leoburgiacæ murus, & Ara spei:
Ergo Tui hinc etiam sumus, & Tu es KOSTULE noster:
Nam Patriæ ac Urbis pars quotacunque sumus.

---

* Primum Viennæ Austria, deinde (ex Romana illa peregrinatione)
Dilingæ. DIVUS

DIVUS STANISLAUS
KOSTKA,
COLLEGIO NOBILIUM LEOPOLIENSI,
CLIENTIBUS SUIS.

Sic est, o mea cura! sic Clientes!
Sic est, Deliciæ meæ, Puelli:
Totus vester EGO, meique toti
Vos estis! fateor: quis id negârit?

Nam quid? Nobilis, & Polonus ortu,
Et Convictor eram Puérque quondam:
Id quod Vos modò rettulistis ipsi,
Et quod Vos modò lætus esse cerno.

At me plura etiam propinquiora,
[Quod modestia Vestra præterivit]
Vobis nomina résque colligârunt,
Et totum benè reddidère Vestrum.

Virtutum species decora, quali
Quondam Terrigenas beatus inter
Effulsi: nitor ille, & ardor ille,
Divinæ nitor ille Sanctitatis.

Castorum gravitas amœna morum,
Candor pectoris, & modesta pulchræ
Frontis gratia, cereûsque flecti
Ad quævis animus bona ac honesta,
Hæc KOSTKAM magè reddidère Vestrum.

Istis pergite recreare Cœlos:
Istis pergite consecrare terras.
Sic Urbi & Patriæ videbit Orbis
KOSTKAM Præsidio esse, VOS Decôri.

Lectori Erudito

Author S.

NULLâ re aliâ facilius, quàm imminuti honoris opinione læduntur homines. Inde accidit, ut permulta vocabula, quibûs publici cujusquam muneris, dignitatiscq; gradum vulgus exprimit, adedò scrupulosè, nè dicam religiose usurpare cogamur; ut vel præter sermonis consuetudinem, adhibenda nonnunquam ea sint latinè loquentibus. Istius ego opinione officii si lapsus videor eò locò, ubi Nobilissimos Juvenes Paternis *Castellanidarum, Capitaneidarum*, aliiscq; ejusmodi ornavi titulis; ignoscent Latinæ Puritatis Amatores. Quando enim periphrases & circumlocutiones illæ, quibûs (si Latinissimus haberi voluisssem) utendum eò locò fuit, tam insuetæ, imò ingratae etiam accidissent non paucis; quàm absona Pseudopatronymicorum (ut sic dicam) illorum vocabula videntur Eruditis: utrique parti satisfactorum me credidi; si[quod Tullius factitasse se scribit] usum Populo concessisssem, scientiam reservâsssem mihi: illius verò (si qua est) culpæ veniam à Latinis Musis poposcisssem. Nempe, è Tullii ejusdem consilio, malebam isthic nimium videri timidus, quàm parum prudens, atq; in honorem cujusquam injurius. Id quod literatissimos quoque, gravissimosq; Viros prælegisse persæpe videas, cum in hac eadem re versarentur: & *Barones, Landgravios, Marchiones, Comestabiles*, aliacq; ejusmodi in Latinum sermonem inducere, non adedò horruisse; ut à communi, popularicq; usu mallent discedere. Certè apud Latinissimum Eri-cium Puteanum & *Castellanidas, & Palatinidas*, & plura hujusmodi, pro Latinissimis fere usurpata invenias.

ORATIO.

Uod aliis plerisque Orato-
ribus non infrequenter
usuvenit; ut vel copiâ,
vel magnitudine dicen-
darum rerum, omnem
eloquentiæ suæ faculta-
tem obrui, omnem vim
elidi sentiant: id ipsum
ego hodie, AA. in me
ipse experior; posteaquam in amplissimo hoc
confessu vestro, de Divino Adolescente STA-

A

NISLAO

Obruor
materie

ubertate,

suavitate,

majestate.

Nam dicā.
ne potius de
sanctitate
vita?

an de pul-
cherrimis
naturæ, &
gratiæ do-
tibus?

NISLAO KOSTKA dicere, induxi in
animum. Tanta etenim, tamq; multi-
plex argumenti hujus est varietas; ut
unâ illam oratione complecti haud qua-
quam possim. Tanta suavitas & gra-
tia, ut peracerbus accidat delectus o-
mnis. Tanta majestas & gravitas; ut
nihil omnino non eximium, nihil non
summum videatur.

Sive quippe sublimem illam, atque
omnibûs absolutam numeris, morum &
vitæ sanctitatem, in tenello hoc Ado-
lescente, quin Puero pæne, specto; ma-
gnum istud Sapientiæ Divinæ prodigi-
um universam hodie, quanta est, CHRI-
STI Ecclesiam stupore afficit: &, MI-
RACULA! MIRACULA! inclamare (1)
cogit. Sive blandissimam teneræ istius
ætaturæ ob oculos mihi pono imaginem,
suprà communia non Naturæ solum-
modò, verùm Gratiæ quoque ornamen-
tâ, venustissimè nitescens; hîc enim
verò totus diffuso voluptate: & nec im-
perare mihi delectum valeo dicendo-
rum; nec dicenda assumere cuncta pos-

(1) Ecclesia festo hujus Sancti sic orat: Deus qui inter
cetera sapientiæ tuæ miracula, etiam in tenera ætate ma-
tura Sanctitatis Gratiâ contulisti, &c. sum.

sum. Nam ingenitis à natura, corporis
animiq; dotibûs oblectare me velim
contemplandis? multò venustior, & pla-
nè incredibilis ornamentorum Gratiae
pulchritudo, specièsq; me avocat. Ipsa
hæc Gratiae ornamenta percensere si cu-
pio; præterquam quòd & numerò, &
magnitudine, omnem eloquentiæ vim
excedunt; ubi & quando metiar amplis-
sima STANISLAI in Deum Divosq;
promerita? Ista metiri desiderem; obru-
ar favorum amplitudine, quibûs prodi-
gum [ut loqui sic liceat) suû Cœlum, in
mortalis etiamtum STANISLAI orna-
menta, quid dico, ornamenta? oblecta-
menta etiam, castasq; voluptates ac de-
licias, se effudit. His dulciter inhærescat
animus? ecquisnam de magnitudine il-
lius Gloriæ, quâ in cœlis jam KOSTKA
perfruitur, locus dicendi supererit?
Hanc utcunque adumbrare contendat
oratio? non locus, non tempus dicendi
de luculentissimis maximisq; miraculis,
quæ per STANISLAUM patravit De-
us, erit reliquum. Miracula memorare
statuam? horum verò priusquàm vel mi-
nimam exponam partem, hic me dies
deficiet.

*an de am-
plitudine
meritorû?
an de exi-
miis cœli
favoribus?*

*an de Glo-
ria caelesti
Kostka?*

*an de mi-
raculis?*

ea verò ipsa

Quæ autem maximarum Orbis Partium, quæ Gentium Regnorumq; quæ Provinciarum, quæ Urbium amplissimarum existet contentio; dum sua quisque domestica, id est, apud se per STANISLAUM patrata, oratione hæc meâ cupiet celebrari miracula? Nulla enim terrarum existit portio, angulus Orbis (2) nullus; qui [si solem conspexit unquam] prodigiorum quoque luce perfusus non sit KOSTKANORUM. Implevit eorum fama totam, quanta est, Europam. Eorum admiratione (quavis monstra jam mirari desierit) teneatur Africa. Adeorum conspectum stupeat Eous Occiduusve Indus.

*in Europæne? an
in Africa?
an in utraq; India*

an in Polonia sola?

Sed jam mihi vastissimum hoc Regnum Poloniæ totâ vocis contentione videtur reclamare; nè exteris commemorandis miraculis horam hanc extraham, quæ nec domesticis enarrandis sufficiat. Istorum verò honorificâ mentione gratificandum Servatori Patriæ STANISLAO: incendendos ad tutelaris Divi amorem, Civium optimorum animos.

[2] Relacya Cudów S. Stan: KOSTKI, pag. 2. Auth. P.
Nicol. Oberiski S. J. Et

Et sanè parerem continuò æquissimo
 huic desiderio, AA. nisi hanc ipsam, in
 qua versamur, Urbem, nobilissimum hoc
 Regni Emporium, hanc Artium bona-
 rum altricem, hanc trium (ut nulla for-
 tasse Urbs alia] Archiepiscoporum [3]
 Metropolim, hoc Russiæ, imò totius no-
 stri Imperii Propugnaculum, hunc flo-
 rem Urbium, hoc Civitatum decus, hanc
 inquam, in qua versamur, LEOPOLIM,
 audire hîsce auribûs, imò hîsce spectare
 viderer oculis, interpellantem, orantem,
 obtestantem. Apud se illa, inq; Patro-
 norum ac Civium suorum conspectu, ver-
 ba hæc fieri de STANISLAO, clamat.
 Suos inter Servatores ac Vindices illum
 agnoscit primum. Illius se, quanta est,
 totam esse; illius stare patrociniò, col-
 lustrari miraculis, recreari beneficiis,
 servari tutelâ, florere munificentia, mu-
 niri præsidio, asseverat. Detractum à no-
 bis iri suæ gratitudini, suis officiis, suæ
 in KOSTKAM pietati; si post tam mul-
 tiplices, tam uberes, tam magnificas il-
 lius laudes, quotannis illi, etiam ex hoc
 persolutas loco, non aliquando maxima

*an Leopoli
 patrata
 dicam?*

* (3) Latini, Græci, & Armeni Ritus: quot nusquam for-
 tasse aliâs simul. ejus

ejus in Urbem hanc beneficentia celebratur. Dictum jam, auditumq; fuisse millies de eximiis, quibûs Regnum hoc amplissimum servavit toties, beneficiis. Celebrata illa prodigia, proclamata miracula, non pro Rostris modò & Pulpitis; verùm pro scena quoque ac theatris: pro triumphalium circumductu curruum, exstrukione pegmatum, collustratione turrium, cantu symphonicorum, tubarum sonitu, tormentorum boatu: verbò: omni, quæ cogitari potest, pompâ; omnigeno apparatu. Faciendū aliquando jam esse, ut Urbis quoque istius nomine, amplissimæ STANISLAO persolvantur gratiæ pro maxima, quâ complexus hucusque illam est, beneficentia,

*Id quidem
æquissimū.
itaque assumo.*

Id verò quàm æquum sit, jam vos ipsos, AA. Clarissimi, agnoscere fateriq; conspicio. Hoc proinde non inviris, ut spero, vobis; imò probantibûs etiam hortantibûsq; dicendi assumam argumentum. Ut autem tantò æquiorem me præstem omnibus; ita hodie amplissima STANISLAI erga Urbem hanc beneficia celebrabo: ut eximiam quoque, imò
incom-

incomparabilem, ejusdem Urbis Pietatē
in STANISLAUM, attingam, & collau-
dem.

Vos, Illustrissimi Ornatissimiq; AA.
etiam atque etiam precor; ut tenuem,
impolitamq; hanc Oratoris novitii di-
ctionem, non pro mea [quam nullam
esse confiteor] dicendi facultate, verum
pro eximio in STANISLAUM amore,
benignis excipiat auribus.

P A R S. I.

STANISLAUS ERGA LEO- POLIM AD PRODIGIA US- QUE BENEFICUS.

Nè maximā erga hanc Urbem, benefi-
ciorum STANISLAI copia ac vari-
etas, aliquid in hac oratione confusum
perplexumq; efficiat; ante omnia id fa-
ciendum puto, AA. ut certos quosdam
beneficiorum ordines, certasq; constitu-
amus quasi classes; ac tum demum rati-
one & ordine procedamus. Et meā
quidem sententiā, minimū ille à vero

aber-

*beneficio-
rum toti-
dem gene-
ra, quot ca-
lumnias*

aberrârit; qui totidem beneficiorum;
quot calamitatum, pronuntiârît esse ge-
nera. Primùm enim, aliter fere, quàm
aut calamitosâ sublevandâ; aut iis, qui
minùs adhuc felices sunt, fortunâdâ; aut
denique ipsîsmet felicibûs contra infor-
tunium muniendâ, benefici esse haud-
quaquam possumus. Hoc autem totum
nihil omnino est aliud, quàm alienâ mi-
seriæ vel levandæ; vel maturè propul-
sandæ arcendæq; beneficam collocare
operam: singulisq; malorum generibus
totidem quasi, objicere bonitatis ac be-
nignitatis genera.

Deinde verò, ea est seu beneficii cu-
jusque conditio, seu ingrati potius ani-
mi humani labes; ut, quæ prosperis flo-
rentibûsq; rebûs nos fortunant, ex iis
quidem redundantem in nos felicitatem
amemus vel perditè: eorum tamen, à
quibus hæc in nos profluunt, beneficen-
tiam vix unquam agnoscamus. Una res
est, quæ & debitam manui beneficiæ re-
verentiam amorémq; & æquam benefi-
cii æstimationem nos edocet; & memo-
riam utriusq; immortalem nobis impri-
mit: indigentia videlicet & calamitas. Re,

Est igitur è præcipuis calamitatum generibus, præcipua quoque beneficiorum distinguas genera.

Unde primum uti adversæ, ita secundæ quoque res, aut publicæ & communes sunt, plurimosq; afficiunt; aut ita sive ad unum aliquem, sive ad paucissimos nonnullos spectant; ut privatæ omnino habeantur. Rursus autem, uti privata infortunia pæne existunt innumera; eorum autem, quæ in publicum & commune defæviunt, tria vel quatuor atrociora cæteris, & vel inde decantatio-
ra sint genera; æris inquam pestilentia, rei cibariæ in fame inopia, ac tandem ignium bellorumque sævitia: ita & privatorum quidem singulariumque beneficiorum infinitæ sunt species; & communia illa atque publica ad tres ferme vel quatuor revocantur classes. Si videlicet aut pestilentem infestamque auram salubritati quispiam Divinâ ope restituar; aut famem liberalitate levet, aut restinguat incendia; aut belli furorem reprimat, ac pace rursus Cives donet.

Hic itaque dicendi ordo erit: quàmve
beneficus, imò quàm profusus etiam in
B fin-

*utraq;
hæc vel
sunt publi-
cæ; vel pri-
vata.*

*privata
innumera;
publicorū
tres vel 4
classes.*

*hinc nostra
partitio.*

singulis istis generibus erga Leopolum
STANISLAUS fuerit; probatissimis, &
publicâ nixis fide exemplis demonstra-
bimus. Atque hæc erit prima publico-
rum communiûmque beneficiorum clas-
sis, quibûs totam hanc urbem in com-
mune sibi demeruit STANISLAUS.
Tum verò, si per tempus licuerit, alte-
rum quoque, id est privatum beneficen-
tiæ KOSTKANÆ genus, strictim &
paucis attingemus.

*Primum
publicum
S. Stani-
slai bene-
ficio in
Leopolum
collatum*

Primum beneficiorum omnium, illud-
que post hominum memoriam longè ma-
ximum, ad communem Urbis istius pul-
cherrimæ felicitatem tum contulit STA-
NISLAUS; quando hos Cives inclytos,
imò hæc mœnia, hæc basilicarum ædium
Augustalia, hæc sacerrima Templorum
Adyta contra sævissimam simul àëris pe-
stilentiam, simul contra horribile est tu-
ratus incendium. Assequimini jam, o-
pinor, quorum mea collimet oratio,
quandoquidem immortale hoc Thau-
maturgi nostri beneficium & recenti
conservant memoriâ Cives gratissimi, &
in ore etiamnum habent quàm plurimi;
& oculis pæne usurpant omnes, quot-

quot luculentas & ferme vivas rei tunc
gestæ imagines intuentur passim. Cō-
mittere tamen ego nequeo, ut silentiō
hic illud præteream; cū rei tam admi-
randæ narratio maximam vel scientibus
non adferre non possit voluptatem.

Tertius atque vicesimus supra mille-
simum sexcentessimum à reparata com-
muni salute, volvebatur annus, toti qui-
dem calamitosus Polonia; sed huic in
primis Urbi funestissimus. Summa erat
difficultas annonæ, quam summa excep-
pit fames. Sed tolerabilior hæc fuisset
calamitas, ac vulgo ferè duntaxat metu-
enda: cū inediā tabescenti populo sæ-
vissima ex infecto communi hoc aëre pe-
stis [4) ingruit. Hoc verò demum a-
trox planè atque horribile malum fuit:
& tantò sævius priore illō; quanto le-
vius censetur supplicium, tolerare ine-
diam; quàm præsentissimum tetrissimūq;
virus, velis nolis, admittere in præcor-
dia. Accedit, quòd omnis, ut dixi, fā-
mes, & in vile fere solummodò desæ-
vit vulgus; & tantò promptius inven-

*fames Leo-
poli.*

*mox pesti-
lentiæ.*

[4) P. Obojski, ubi suprà. & hist. Coll. Leop. S. J. An. 1623.

re consuevit remedium; quantò certius frumentariis negotiatoribus ostendit lucrum. At lues aërea & ita ad omnes pertinet, uti ipse, quem respiramus, aër communis est: & tantum abest, ut ad ferendam opem quemquam alliciat; ut vel arētissimos potius, sanctissimosq; mortaliū dissolvat nexus.

quàm fœva Hæc itaque geminæ calamitatis atrocitas ubi in Urbem hanc incubuit; momentò fere, in lugubrem prorsus omnia vertit faciem. Videre erat, populosissimū olim hoc emporium, jam in horridam concessisse solitudinem. Nulli in foro Cives, præter acervos cadaverum: nulli in domibus inquilini, præter mortuos: nulli in plateis obambulantes, nisi aut proximè morituri, aut miserabiliter moribundi. Proh! quàm luctuosa tum, amœnissimæ olim Civitatis facies; cùm vel omnino nullum, vel rarissimum habitatorem conspiceres, cujus illico pœniteret conspecti! Nam paucissimi, qui per angiportus errabant, vivis mortibus similiores erant, quàm hominibus. Luridò omnes vultu, horrenti comâ, refugis in caput oculis; tremulis artubus,
je-

jejunô ventre, labanti poplite, tenui & lachrymabundâ voce. Augebat horrorem, Templorum solitudo & squalor, in quibus neque ad Aras Mystæ, neque in odeis psaltes, neque in turribus æris Campani sonus. Ubique pavor: ubique mœstum silentium: ubique funera: ubique mortis imago plurima, eô etiam extremæ calamitatis exacerbata genere; quòd insepultis passim, temereq; abjectis Civium quondam optimorum cadaveribus, crudeli inferiarum officiô, canes (nefandum dictu!) canes & feræ volucres parentarent.

Ecce autem supremum infortunium! Destituta habitatore, Civitatis miserri-
mæ suburbana, horrendum involvit incendium! dixisses, aut Trojam à Dana-
is, aut Corinthum à Mummio, aut Romam ardere incensam à Nerone. Ex-
stinguunt diem illico crassissimi fumi nu-
bes: lambit cœlos, & pæne inflammare videtur, cometes quidam horribilis: fre-
munt à Septentrione atque Occasu ven-
ti concitati incendiô; & igneam tempe-
statem illam totâ furoris vi in urbem
inferunt deplorandam. Exoritur ejulatus
hor-

*demum in-
cendium.*

horribilis, tam à paucis, qui novam hanc
intrà mœnia opperiebantur mortem;
quàm à plurimis, qui in subiectas urbi
Villas concesserant, pestilentiam fugituri.

*invocatur
Divus*

Tum verò geminum quoddam eo-
dem prorsus tempore evenit prodigi-
um, alterum alterò mirabilius. Utræque
istæ civium miserrimorum reliquæ, etsi
tantò disjunctæ intervallò, in idem pror-
sus conspirant votum. KOSTKAM!
KOSTKAM! sublatò in cœlum clamo-
re, utrique vocant: KOSTKAM sup-
plices obtestantur, succurreret pereunti-
bus, qui solus posset: averteret supremā
calamitatem, quam declinare aliàs ne-
mo posset.

*adest visi-
bilis*

*sum S. J.
gnatio &
Xaverio.*

*juvat Ur-
bem,*

O consensum inter dissitissimos ad-
mirandum! sed o magis mirabilem be-
neficientiam STANISLAI! Eo ipso mo-
mentò temporis delapsus ille cœlò, Di-
visq; nostris Parentibûs IGNATIO &
XAVERIO comitatus, ac splendidissi-
mâ circumfusus luce, supra ipsammet in
aëre consistit urbem: ac oculis cuncto-
rum aspectabilis, jam supplices in cœlum
manus tollere: jam irrūpentes intrà mœ-

nia

nia decumanos flammaram fluctus, modò caelestis (quò indutus videbatur] pallii, modò pectoris, imò totius suû objectu, procul fugare. Nec abstinere tam diu; dum & precibûs, furoris Divini ignem, & inauditò prodigiò horribile restinguat incendium.

Neque verò is tum fuerat beneficentissimi in Leopolim STANISLAI gratiarum finis. Aeris quoque luem suò illò in eum illapsu persanavit: nec civibus modò servavit Urbem, verùm & cives in securam Urbis possessionem mox restituit. Tum famem quoque, admirabili, & quasi sub manu Civium enatâ rerum copiâ prodigiosè opsonavit.

Hæc ipsa autem gratiarum prodigia ad altiore quoque possis referre originem. Nam jure dixeris, gratiam tunc retulisse Urbi pientissimæ, lapsos pariter è cœlo Divos JGNATIUM & XAVERIUM, quorum solennem Apotheosim, cum maximâ ad apparatus splendorem pompâ, tum incredibili ad religionis significationem pietate (5) superiore anno (6) Leopolienses cele-

pestem quoque ac famem depellit.

quid Sancti, Ignatii & Xaverii?

brârunt. Quod eis officium, dignâ planè Cœlitibûs liberalitate, rependisſe hoc anno [7) videntur DIVI ambo. Nam quanta, ſuperi! liberalitas fuit iſta. Miſerunt laborantibus præſentes ſuppetias; imò per ſe ſe deduxerunt è cælo ipſi **THAUMATURGUM KOSTKAM:** nempe Fundatores Clientem, Duçtores Aſſeclam, Parentes Filium, quem habuêre cariſſimum, æternùm tunc Urbi Patro-num donavêre. Quâmve præſtanti, quâ Divinò beâſſent illam donò; ex accepta ſub illud ipſum tempus, per eum quem donabant Divum, beneficii magnitudine intelli-gi voluêre.

teſtimonia: Hic ego, AA. de ſtabilienda imprimis rei tam admiradæ fide elaborandum mihi eſſe crederem; niſi apud eos me ſci-rem dicere, quibus totum, quod narra-vi prodigium, in confefſo eſt. Teſtantur illud publicæ Açtorum Tabulæ: confir-mant jurati & oculati teſtes pæne innu-meri: loquuntur rei tunc geſtæ imagines locis publicis, ac pro Cracoviienſi in pri-mis Urbis iſtius Porta, ad perennem be-

neficii memoriam sumptu publico collocata. Omnium verò testium, testimoni-
orúmque; instar, mihi est luculenta illa in-
scriptio, quæ ad miraculi istius historiam
pro Cracoviensi illa, quam dixi, Urbis
porta, publicâ Authoritate depictâ ex-
sculptâve, eadē Authoritate, adjecta le-
gitur. Ea inscriptio supernè quidē annum
positi illius monumenti ita exprimit.

ANNO DOMINI M. DCC. XXVII.
SANCTI STANISLAI KOSTCÆ CANO-
NIZATIONIS imò.

Infernè verò miraculi ipsius historiam
sic exponit. A. 1623.

CIVIBUS PESTE DISPERSIS: INCENDIO
DEPASCENTE SUBURBIA: DIE S. AU-
GUSTINI: DIVUS KOSTKA IN AERE
SUPER HANC PORTAM STANS, IN-
TERDUM FLEXUS GENUA, MANIBUS
NUNC EXPANSIS, NUNC COMPOSITIS,
DEO SUPPLEX, PALLIO QUOQUE UR-
BEM CONTEGENS. OMNI SITU AUX-
LIANTIS, ET FORMA, SPECTABILIS
(AD SPECTACULUM DESCENDENTI-
BUS COELO SS. IGNATIO ET XAVE-
RIO) EXSTINXIT FLAMMAS; INFLAM-
MAVIT CULTUM ERGA SE, NON EX-
STINGUIBILEM SAECULIS.

LAUDENTE EUM IN PORTIS OPERAEIUS
Ex PROCESSU LEOPOL. SUBSCRIPTO PER ILLU-
STRISSIMUM PRUCHNICKI ARCHIEPISCOPUM.

*Oratoris
eâ de re
sensus.*

Hâc igitur probandi rem: usque adeò
probatam omittâ curâ, quid ex aliis aut
faciam, aut dicam prius? Civitatine hu-
ic felicissimæ tam opportunam, tam mi-
rabilem rerum suarum in melius con-
versionem gratuler; an benefica potius
Thaumaturgi KOSTCÆ prodigia, &
prodigiosa demirer beneficia? Imò si vel
alterutrum duntaxat præstare contendâ;
parésne in tota, quanta est, dicendi fa-
cultate vires ac nervos inveniam? O
STANISLAE! o KOSTKA! o THAU-
MATURGE! quid istud, quaeso, quid i-
stud prodigii est? Mortalem te olim tan-
tò divinæ charitatis conflagrasse incen-
diò; ut mediâ quoque hieme jam
applicitis madefactis linteis, jam frigidâ
copiosè affusâ temperandi ardores isti
forent. Nunc contrà, immortalem te ac
Gloriosum, pro aqua pæne ad restin-
guendū ignē esse? Sed videlicet igni-
būs exstinxit ignes KOSTKA: maximò
Seraphici cordis ardore minorem con-
sumpsit flammam. Aut certè, quod crate
igneâ, & crudeli ustulatione fortissimè
toleratâ, in ignes sibi Imperium compa-
ravit LAURENTIUS, hoc ipsum In-
cru-

cruentus Martyr Seraphicis sibi flammis
emeruit STANISLAUS. O fortunatam
eô Patronô Leopolim! Servat Catanen-
ses AGATHA contra Ætnæos ignes:
Neapolitanos Martyr JANUARIUS con-
tra furores Vesuvii: Cracoviam FLORI-
ANUS noster contra subitaria incendia.
Illisne verò urbibus clarissimis Tutore suô
defensa concedet Leopolis?

Ei verò plurima quoque alia cùm in
his ipsis; tum in cæteris communium be-
neficiorum generibus, præstitisse novi-
mus STANISLAUM: nec minore pro-
digiô, nec obscuriore famâ hucusque ce-
lebrata. Nam quoties, dum atrocissimi
in eam sævirent morbi, grassaretur pe-
stilentia, fureret Libitina; id ipsum benefi-
cium iteravit KOSTKA?

Ut autem ea ipsa beneficia pluries ex
intervallo, eaq; afflictæ Urbis indigentia
iteravit ille; ita quàm plurima eorum mo-
numenta, secururæ transmisit posterita-
ti Urbs gratissima. Inter ea principem
quoque locum obtinet pulcherrima illa
imago Divi, quæ pro editissima Curia ur-
banæ turri sublimis eminet: persanataq;
iterum aëris pestilentia immortalẽ in
Civibus conservat memoriam.

*similia
pluries
patrata.*

*unum huc
memora-
mus,*

*iterum pe-
silentia.*

*Et iterum
invocatur
Divus.*

Ingruerat nempe in Leopolim (8) atrocissima quædam lues; populosissimūq; istud Gentium plurimarum Emporium pæne in horridum mutârat sepulchretum. Ad levandam calamitatem istam nihil humani suppetebat remedii, quin consilii quoque nihil. Itaque humanâ destituti ope, cœlestem à STANISLAO implorant Cives. Mirabilis etiam tum existit [9] in eo implorando consensio: quippe seorsim Magistratus Urbanus è communi consulto; seorsim Collegii nostri Rector è privato communis boni studio; seorsim denique vigilantissimus Antistes Urbis JOANNES TARNOVIUS [longissimô tum à Leopoli absens itinere.) è Paterna subjecti sibi Gregis cura, eodem omnino tempore Vota quædam nuncupârunt KOSTCÆ; si salubritati pristinæ communem auram, si urbem Civibus, si Cives urbi reddidisset.

non frustra

Nec promptus minùs quàm mirabilis in suorum accipiendis Votis KOSTKA existit. Ex eo enim die, grassantis mali sævitia insigniter statim remittere, & vix quempiam lādere: mox omnino quæque vanescere: interire. Paucis ferè die-

[8] Anno 1657. * [9] P. Kwiatkowski Collectan. Asces

par. 2, cap. 10, pag. 658.

bis

bús restitutá est auræ salubritas: rediit vigor & vita Civibus: Cives nuper aut prostrati morbô, aut dispersi fugâ, ubi depopulatam, repentè implevêre Urbem; communem illico restituêre lætitiâ.

Perfolvunt igitur Sospitatori suo Vota: suæq; simul gratulantur felicitati, quòd tam præsentaneum reperissent in iis communis mali remedium. Appenditur Anathema argenteum è Divi Ara.

*Urbs exsol-
vit Vota:*

Ecce autem ad lætitiæ illius quasi cumulum, primùm è Collegii nostri Moderatore, tum è superveniente Archi-Præsule ediscunt omnes; eodem omnino die, quin momentô pæne eodem, & nuncupata à diversis fuisse Vota eadem; & accepta exstitisse cœlo: cùm is ipse, ut dixi, dies, fatalis quidem communi malo, Civitati verò pietissimæ sospitalis affulserit.

*ea mirabi-
liter con-
cepta*

Itaque majore etiam, quàm voverant, cum Divino Sospitatore suo certare liberalitate cives constituunt. Iterum Senatus cogitur: deq; novo in KOST-KAM officio rogantur sententiæ. Una erat mens omnium, quâ in præstantissimū tum Civis ANCZEVII ibatur sen-
sum

*Cives ultra
Vota pii*

*Decernunt
aream ico-
nem Divo.*

*ea sublimis
figitur in
turri curia*

*collauda-
tur hoc fa-
ctum.*

*plura simi-
lia prodigi-
a silentur.*

sum. Fuit Ille peritissimus in Urbe hac
Archiatro: & cultor imprimis egregius
STANISLAI. Decernebat autem, com-
muni adjutus suffragiô, ut aëra imago
DIVI, pro altissima, quam dixi, Civita-
tis istius turri, sumptu publicô, ritûq; re-
ligionis plenô poncretur. Obtinet pien-
tissima ista sententia: elaboratur arte exi-
mia PUBLICI SERVATORIS Icon: &
religione maximâ, eô quem memoravi,
loco, in perenne monumentum prodigii
sublimis figitur.

Ita tum experientissimus piissimûsq;
is Medicus, officiô est functus suô, dum
& conclamata fuisse salutem publicam
(nisi medelâ cælitus attulisset KOST-
KA) edixit palàm; & præsentissimum
in posterum contra contagionem ejus-
modi, indicavit Civitati remedium, pro-
specturi videlicet ex alto clientibus, o-
pem KOSTCÆ. Ita gratissima STANI-
SLAO Leopoli; cui maximè salutem
vitamq; Civium acceptam ferret Æ-
sculapio, perenni testatum reliquit mo-
numentô.

Verum, quid opus hoc loco est plu-
ribus ea de re pertexendis historiis: cum
apud

apud eos me sciam dicere, qui & Patrum
memoriâ, & suâ, non accidisse modò id
certò sciant, verùm ipsimet ultro fate-
antur?

Supereſt, ut bellò quoque expertum
Leopoliensibus STANISLAI Patroci-
nium memoremus. Ne ullum ſcilicet è
quaternis illis communium beneficiorum
generibus, prætermiſiſſe erga hanc Ur-
bem Thaumaturgus illius videatur. Duo
maximè ſuperiore ſæculò artere bella:
ſeu unum idemq; potiùs, continenti mul-
torum annorum incendiò miſeram eſt
depaſtum Poloniam: ac principem in pri-
mis Urbem Poloniæ, Leoburgum, tan-
tùm non in favillam redegit ac cineres.
E cujus cladis periculo, imò fatali qua-
dam pereundineceſſitate, agnoſcunt Ci-
ves gratiſſimi, nec potuiſſe ſe, citrà in-
gens prodigium, evaſiſſe incolumes; nec
alienâ, quòd evaſerint, factum ope, quâ
luculentò beneficiò STANISLAI.

Fax illa funeſtiſſima, imò Erinnyſ
Patriæ, rebellis Chmielnicius, Coſaco-
rum imprimis Scytharumq; dein Tur-
carum etiam, Moſcovitarum, Daco-
rum, Huanorum, Boruſſorū denique

*Iam dicen-
dum de ope
in bellis
lata.*

*ſuperiore
ſæculò
quot bella
in Polonia*

*in iis peri-
clitata Leô-
pulis.*

*Chmielni-
cius.*

ac Góthorum certatim adjutus armis, eo
 furore in exterminium Reip. obstinárat
 animum; ut parum jam à supremo abes-
 femus exitio. Miserum me! quod vulnus
 Patriæ refricare cogor! quam labem tem-
 porum revoco in memoriá! Isigitur (10)
 scelestus ac perditus cùm Pilavecenſi
 clade nostros iterum dissipasset exercitus,
 expugnaſſet munitiones, cepiſſet Arces,
 expilaſſet & incendiſſet municipia, ſolo
 æquaſſet urbes alias, acceſſit infeſtiſ co-
 piſ etiam ad Leopolim: ſuburbana in-
 cendit: Arcem ſuperam proditione ne-
 fariá occupavit: Urbem ipſá arctiſſimá
 obſidione cinxit: ſpe pæne devoravit. Cõ-
 tra innumerabiles obſidentis copias iner-
 mis fere Urbs exiguá ſe defendit manu.
 Sed ſuperi! qua manu! Armare enim non
 ſervos modò (ut à Romæ aliquando factũ)
 verũ viliffimam quoque Judæorum fæ-
 cem, præſens cogeſſet neceſſitas.

nam obſidet

*urbis præ-
 ſidiarii.*

*Invocatur
 S. KOST-
 KA.*

Quid facerent fortiſſimi cives catho-
 lici, animis quidem pares hoſti, ſed mul-
 tò inferiores viribũs! Ad ſuum illi pro

[10] *Wojny domowa Twardowskiego, pag. 17. Opus Geo-
 graphicum Illini Lubinſki, pag. 315. capta verò obſidio 9.
 abris, An. 1648. * (11, Hiſt. Coll. Leop. S. J. pag. 233. 235. &c.)*

experta beneficentia confugiunt STANISLAUM. Nuncupantur vota: (II) instituitur diu nocturne continuata ad prodigiosam hanc Aram supplicatio: circumfertur intempestâ nocte pro mœnibus imago Divi. Imò nullus ex Orthodoxis propugnatoribus exiguam Divinæ MATRIS ac STANISLAI icunculâ non obtendit pectori. Hoc singuli umbone armati pro muris excubant: hôc feliciter hostium assultus reprimunt: hôc ingentes identidem edunt clades.

Quid Tu interea STANISLAE? Urbemne tuam expugnari à barbaris, expiari, excindi, pessumdari patiêre? nam ea omnia (si diutius tenuisset obsidio) expectanda indubitatò erant. Sed minimè tardavit ille præsentem clientibus opem ferre. Ita supremam avertit cladem; ut nè timore quidem illius diu exanimari suos passus fuerit. Hosti potentissimo desperationem injicit vincendorum inermium: utq; mediocri acquiescant lytro, qui totam jam cupiditate devorârunt Urbem, efficit non sine prodigio. Penditur imperata pecunia: dissolvitur unius prope Mentis obsidio: abscedit hostis, seipsum

juvat.

*lytrum
penditur.*

obsidio.

præ admiratione non capiens, quòd infatiabilis illa sua, quâ non ita pridem furebat, tantillò jam extincta in se sit auri fames.

Hoflis fatetur, Urbem d. f. sam à S. Stanislao

Sed vi adactus erat scilicet ad eam seu desperationem expugnandæ Urbis; seu auri temperandam famem: & vi quidem multò validiore, quàm ut humanis eam viribùs posset retundere. Cælestis quippe ac divina vis illa fuit, quâ fracti & domiti perditissimorum latronum erant animi. Id illi ipsi dissimulare haud poterant, cùm coeptam obsidionem dissolvissent, atque ab Urbe discederent [12] Unus, inquebant, præ cæteris nos exanimavit metus; nè, si diutiùs oppugnare pergeremus Leopolim, supremum nobis coelitus accerferemus exitiù. O quantò [pergebant fateri ulterius] o quantò Uros hæc, quàmve prodigiosò Propugnatore defenditur! Rogantibus autè civibus, edicerent sine ambagibus, quenam illum Propugnatorem dicerent; ejus equidem ignotum sibi esse reponebant

[12] Illmus Nicol: Dönboff in paneg. SS. Stanislai & Alojzii, sub titulo, Czuta straż. P. Tytkowski l. 2. vita, cap. 5. P. Gzowski in Canoniz. Eorund. SS. pag. 1. & 3. & alii;

nomen, compertam tamen vim humanā
majorem. Juvenem prætulisse decorā fa-
cie: Jesuitam vestitu: Divum immortalē
dignā Cœlitibūs personæ & actionū ma-
jestate: imprimis verò Divinā planè ad-
frangendos suos obsidentiū animos po-
testate. Eum pro vestris [inquirebant]
mœnibus pæne quotidie obambulantem
conspeximus, quasi sollicitè prospicien-
tem Urbi, disponentē excubias, librantem
machinas, nostros retundentē assultus, & i-
dentidē (quò supra humanos omnes exa-
nimabamur horrores) irato vultu pessima
nobis omnia, si pergeremus, minitantem.
Istæ nos, inquirebant, minæ ita formidinis
implevère; ut quantocyus obsidionē de-
serere, siq; salvi ab oblectis regrederemur
mœnib9, in magno id lucro ponere; quod-
si verò aliquid etiam lytri eliceremus,
plusquàm felicissimos nos credere coge-
remur. Hæc invirus ringensq; fatebatur
hostis; tantò certiore veritatis argumen-
tò, quantò minore fatendi, voluntate.

At haudquaquam non sentio, AA.
quid mihi jam hoc loco obstreperè aut
ignarus rerum; aut parum addictus STA-
NISLAO possit aliquis. Requirit is for-

*his fidem
adstruit
Orator*

*à confes-
sione hostium.*

tasle, quibûsnā ego argumentis nixus, hoc
tā ingens STANISLAO attribuam bene-
ficium. Verùm si vel, quæ dixi, expenderit;
vel quæ dicturus sum porro, audierit; vin-
ctas illico (nisi impudenter sit pertinax)
dabit manus. Rogo enim imprimis, ecquis-
nam fuit, qui tam disertam illam, tam con-
stantem, tam firmam vel ipsi hosti con-
fessionem extorsit prodigii? Manifestæ
videlicet, publicæq; vis illa fuit veritatis!
Invieta quippe, & planè ineluctabilis vis
ista est: tantâq; non in occæcatissimos mo-
dò, averfissimósq; oculos, pollet luce; ut
vel invitis illis clausisq; agnitionem in-
fundat suâ: verùm in linguas quoque, eti-
am obstinatissimas, tā mirabile exercet im-
periû; ut vel nolētibus confessionē exprimat.

*cui quidem
trino obijci
possunt: le-
vitas, adu-
latio, & stus.*

Sed enim verò aliud fortasse, nescio
quid, non manifestæ veritatis agnitio, ad
ea in vulgus spargenda hostem induxe-
rat. Aut innata videlicet fingendi quid-
uis libido ac levitas; aut improbum Ci-
vibus adulandi studium; aut denique ob-
tegendæ utcunque, contractæ tum, è re
non bene gesta ig iominæ ars illa erat.
Malebat nempe callidissimus, mendacissi-
músq; hostis, non expugnata tum à se

ci-

civitatis dedecus efficiâs quibûslibet obvelare prodigiis; quàm aut sinistrae armorum suorum fortunæ, aut imbecillitati virium attribuere.

Præclarum verò argumentum! Nempe tam hebetes, imò (sit verbo venia) tam stolidi tum fuêre, quotquot cultissimam, sapientissimamq; hanc Urbem per ea incoluêre tempora, quâ Cives gravissimi, quâ doctissimi religiosissimiq; Viri; ut seu aperta illa fingendi levitas; seu impudens adulandi studium, seu callidus dedecoris amoliendi astus, nullum prorsus ex illis adverterit? nemini suboluerit? Imò (si superis quidem placet) addeò infatuari se siverant; ut impudentissimum, evidentissimúmque mendacium in prodigia quoque retulerint, innumerisq; cum scriptis, tum aliis monumentis clarissimis Posteritati transmiserint! O te hominem (quisquis ita ausis arguere) & in sapientissimam Urbem istam, & imprudentissimos integerrimosq; scriptores (13) quàm plurimos, manifestè [nè dicâ, impudenter] iniquum & injurium!

Sed præterea, hostisne ab ingenio barbarus, à dedecore frustra tum oppugna-

*Solvitur
primò tota
objectio.*

*à Civium
prudentia,
& scripto-
rum aucto-
ritate,*

*2dò, nec le-
vitas, nec
adulatio,*

tæ Urbis efferatissimus, ab erepta sibi
spe prædæ in rabiem pæne actus, aut se
ipse vanissimûs [quod inertium fere, oti-
osissimorumq; , non irâ furentium, non
amentium dolore, est) oblectaret men-
dacîs, aut iis, quos diris palàm devove-
bat omnibus, cùm abscederet, adulari
per fictionem vanissimam sub illud ipsû
tempus vellet?

*nec astus
eum con-
fessionem
expressit
hosti.*

At neque postremum illud obtegen-
dæ utcunque, per prodigii speciem, i-
gnominia, callidius commentum est. Ii
quippe id soli crediderint, qui hostes il-
los implacabili, & prorsus capitali odiô
ab Orthodoxa Religione Civium (Græ-
cos nempe Schismaticos à Romana Ec-
clesia] dissidere perpetuò, imò in ejus
tunc supremum exitium (14) conju-
râsse nescierint. Nam LACHOSNE (15)
Superis Inferisq; (ut putant illi) invisos
omnibus, tantæ Cœlitibus curæ esse; imò
habere in Senatu Cœlitum è suis quem-
piam, profiterentur ultro isti? Bellicæne
existimationis labeculam æternô Religi-
onis intaminatæ [qualem jactant videli-
cet] obtectam vellent nævo?

[14] *Twirdowski. Winy Domowy wtorey, części w ra*
pag. 6. 7. 8. * (15) ita u. l. Polonos vocant. Sed

Sed finge tamen, aut minimè vidisse
præcípites, ad nostræ quidem Religionis
gloriam, ad Græcanici verò erroris con-
victionem luculentissimā cessurum, quod
dicerent; aut (quod non creditu modò
difficile, verùm & dictu horrendum est]
gloriæ honorisq; labem vel Religionis
proditione abolere utcunque voluisse:
jámne palmam retulisse te censes? Ut e-
nim interea ex adductis capitibus pro-
mendacissimo impudentissimóq; com-
mento hostilem illam confessionem habe-
ri à te patiar, quânam, obsecro, fortunâ
id contigit, ut hostis barbarus non notis-
simum quempiam appellaret Divum; sed
eum potius sibi palàm asseveraret visum,
cujus nè nomen quidem haberet cogni-
tum? Quî, per Deum! evenire potuit, ut
lineamenta vultûs, ut modus vestium, ut
ætas, ut omnia tam apertè in ignotissimū,
unúm; hunc quadrarent? quadrarent,
inquam, usque adeò exquisitè; ut vel vi-
va ex iis, quæ fatebantur isti, imago ejus
pingi posset? Quò insolitò, inauditòq; e-
vênit prodigiò; ut futile vanissimúm;
(per te) mendacium cum diurnis noctur-
nisq; Votis ac precibus, cum expectati-

*confirma-
tur id præ-
sûs ab ad-
junctis
hujus con-
fessionis.*

*de tempore
solutæ ob-
sidionis.*

one sollicita, cum spe demum Civitatis
totius unica, imò & cum re ipsa, rei; ge-
stæ tempore examissim omnino, mira-
bilitérq; congruerent? Nam ecquis, qua-
so, fortunatus is dies erat, quò post tot
tantásq; tempestatis illius fædisimæ pro-
cellas, post tot strages & incendia, inspe-
rata pacis nuntiô vultus Civium serena-
vit repentè? Appellemus fidem Annali-
um: Patrum memoriam requiramus. Uno
omnes fatentur ore, (16) eò die solutâ
obsidionem atrocissimam; quò (specta-
tîs rebûs omnibûs) nihil minùs huma-
nicus sperari debuerat: quò tamen simul
ardentissimè ab obsessis supplicabatur
STANISLAO: quò tota Civitas ante
Aram hanc illius affusa, Ædem istam mi-
serîs replebat gemitibûs; &, opem! opem!
pacem! suppetias, lachymabunda incla-
mabat. Quid tu isthîc incredule? surdû i-
sta & ferreû spectasse è cœlo dices
KOSTKAM: quem nuper, ut Civibus
iisdem succurreret, cœlos etiam reliquisse
audieras? Credes, nihil emollicum gemit-
tibûs, quorum ipsa recordatio miseratione-
nem & lachrymas vel saxo eliciat?

Fuit præterea illo die [17] pervigiliū
lucis sacratæ STANISLAO: appetebat
in crastinū is dies, quē imprimis solennē
KOSTCÆ quotannis peragebat Leo-
polis. Olucē feliciter ominosam! nolebas
videlicet, STANISLAE Divinissime, in
eū usque diem mœrore & dolore tabesce-
re, exsternari pavore, premi obsidionis
ærumnīs devotissimos tibi Cives: quo il-
li die solemnes tibi honores, lati alacrésq;
persolvere consuevissent.

Sed quinam, quæso, ipsiusmet Civi-
tatis inclytæ de eventu illo felicissimo
sensus fuerat? Non tota illico gratiosam
sui Vindicis agnovit opem? non consen-
su unanimi, illi suam acceptam retulit
libertatem? non æternum hujus ipsius sui
sensūs exstare voluit monumentum, in
prægrandi argenteo Anathemate, quod in
Obsidionalis Coronæ conformatum ef-
figiem [18] è STANISLAI appendit A-
ra? Vel si per te, pūssimi prudentissimiq;
Cives, cui suam deberent fortunā, igno-
rabant; tu unde nōsti, nescio cui alteri
quàm STANISLAO debuisse?

Sed quorū ista contentio, cū apud

270

*è communi
civium sen-
su,*

& facto

*ad obtre-
ctatorem*

*nullum de
hoc dubiū.*

[17] *hist. Coll. Leop. S. J. p. 240, 241. * [18] ead. hist. p. 243*

eos ego verba faciam, qui in communem
hac de re Majorum suorum sensum con-
cedunt toti? Quibus tam exploratum est,
eos ipsos Majores suos, istum de STA-
NISLAO sensum alijs quoque tam lucu-
lentis fuisse testatos factis; ut nullū pror-
sus dubitandi hac de re locum relique-
rint?

*probatio
ex alijs,
quæ postea
evenire.*

Nam quæ illa, quæso res fuerat, quæ
imminente rursus, post triennium fere,
obsidione aliâ, ad tantam illos erga STA-
NISLAUM suum animârat fiduciam; ut
illius tutelam & gratiâ nullis non piera-
tis officiis demereri contenderint: siq;
hanc obtinerent (utî obtinuisse eventus
docuit) aheneo se se defendi murô cre-
derent? Ubi enim de propinquante rur-
sus ad Urbem obsidendam hoste (19)
haud dubio rumore est cognitum; inti-
tuta illico solemnibus ad STANISLAI A-
ram supplicatio, ob totius quidem con-
fluxū Civitatis numerosissima; ob arden-
tissimū verò Numinis per KOSTKAM
placandi studium devotissima. Ducebant
longissimos supplicantiū ordines (20) ge-
mini Urbis Antistites, Romani alter Ricus,

*rursus ti-
metur obsi-
dio. sup-
plicatio
publica in
honorem
Divi à du-
obus Ar-
chiepisco-
pis deducta*

* (19) Anno 1652 * (20) ead. hist. p. 245. 246.

alter Armeni. Illi, ut Pontificiô fulgebant
cultu, ingressi Templum, atque ad STA-
NISLAI Aram affusi, periculum ei expo-
nunt lacrymabundi: singultibûs quàm ver-
bîs potius implorant opem. Adesset cli-
entibus: imminens averruncaret incendi-
um: restincto prius, quem jure se com-
meruisse agnoscerêt, Divini furoris igne.
Urbem totam, illius se commendare tu-
telæ: quam si (utî sperarent) experiren-
tur etiam, TOTAM LEOPOLIM Æ-
TERNUM STANISLAO DEVO-
TAM FORE. Excepit Vota Præsulum
primùm lacrymabilis cæterorum conte-
statio, quâ (DEÔ SUPERISQUE OMNIBUS in
ejus rei testimonium evocatis) idem o-
mnino velle, idem vovere omnes accla-
mârunt. Mox ubi se ejulatus remisit, at-
que ab humo (nam humi plerique omnes
se se abjecerant) udos lacrymâs erexêre
vultus; Magistratus Urbani prægrandem
(21) purissimi argenti tabulam, eodem
inscriptam votô, offerunt Archi-Præsul-
libus: utq; S. P. Q. L. nomine, è KOST-
CÆ Ara hoc Anathema pendeat, expo-
scent supplices.

*fervor et
rantium,*

*devotus se
urbis Divo*

*anathema
ex Ara ap-
pendis.*

*experitur
mirabilem
Divi opem*

O eximiam piissimorum Civium in Patronum Protectoremq; suum pietatem! sed o luculentum simul Patroni hujus beneficium! Jam fere ad mœnia propinquans hostis, tam repeatè aliò cruentos vertit impetus; ut cùm nubem grandine fulminibûsq; foetam violentus excepit turbo, & vel difflavit, discerpsitq; in partes pestem; vel in avia delatam loca, citrà noxam mortalium effundi fecit. Et certè tam repentina illa avarissimarum belluarum à muris pæne Urbis abscessio prodigii non carebat specie. Quis enim non jure referat in prodigia, si rapacissimus harpyiarum exercitus, nullò imminentis à tergo hostis percussus metu, opimam ac inermem, repentè prædam deferat?

Horum.

Ut autem imminentem hanc cladem, non citrà prodigii speciem propulsavit à suis STANISLAUS; ita deinceps quoque, cùm barbaro Turcarum furori omnino jam cessura in prædam videretur LEOPOLIS, luculentis eam prodigiis vindicavit. Res post vicanos fere quaternosve à Cosatica illa obsidione annos (22] ita contigit. Capto illo totius Polo-

(22] anno Xli 1672. 19.bris.

nia

niæ, imò Christianitatis propugnaculô,
CAMENECO, quasi ingens diluvium
rupto aggere, infusi in Russiam ulteriorē
barbari in ipsa jam Regni viscera grassa-
bantur. Iugulabantur cives: solo æqua-
bantur Urbes: spoliabantur Tempia: pro-
fanabantur Sacrosancta Religionis My-
steria: nullum crudelitatis, nullum flagitii,
nullum sacrilegii præteribatur genus. U-
bique cædes, ubique incendia, ubique ex-
trema omnia calamitatum genera.

Huic verò arcendo diluvio nihil us-
quam erat obstaculi præter Leopolim. Il-
lam igitur eò furiosius oppugnare inti-
tuit ferox hostis; quò fidentius fuit ausa
resistere. Excidium illi destinat: ultimam
edicit stragem: locum ipsum, si possit, a-
boliturum se se jurat. Quæ rursus con-
tra tam furiosum tamq; potentem hostem
quærant præsidia Cives miseri?

Quem vocet Divum populus, ruentis

Imperi rebus? prece quâ fatigent

*Ordines Sacri [liceat sic mutare] minùs
audientes Carmina Cælos? (23)*

Iterum ad STANISLAUM confugitur.
Ille Propugnatoris Exercitûs Imperator
legitur: illi ardentissimè supplicatur. Illi-

(23) Hor. ode 1.

*Turca ca-
pto Came-
necô Rus-
siam in-
undant.*

seviunt.

*ad Leopo-
lim acce-
dunt, obse-
dunt.*

*Urbs in
Divi tutelæ
con-
cedit.*

*Votum pro
pluvia, ad-
cohibendas
hostiles ma-
chinas,*

us sacræ effigies pro mœnibus obsessæ ur-
bis hosti objicitur. Votū interea à mul-
tis concipitur (24) certas ei quotidie
persolvendi laudes; si perpetuûs pluvii
cœli imbribus machinarum hostilium fu-
rorem inhibeat. Hīs enim violenter con-
cussi lababant muri: hīs deiciebantur
turres: impetebantur templa: fulminaban-
tur discerpebanturq; medio etiam in fo-
ro Cives. Ab his nihil usquam immune;
nihil integrum; securum nihil. Harum o-
pe deferebant ferale incendium globi i-
gnei, & latè per tecta dispergebant. Ni-
hil suppetebat remedii, præterquam si vi-
olenter plueret.

O facilem suorum in vota STAN-
SLAUM! Factum quidē aliquando, acce-
pimus; ut Rhodiorum Urbs à Demetrio
(quem *Expugnatorem* dicebant) obsidio-
ne cineta, bellicisq; contrita machinis, nè
ab injecto demum [quod parabat Deme-
trius] periret igne, Protogenis depictam
penicillō perelegantem tabulam pro mœ-
nibus hosti objecerit. Parsūmq; tum ab
hoste rebeli Urbi; (25) ut pulcherrimæ
parceretur imagini. Quid tamen est ta-

(24) *hist. Coll. ubi suprâ. fuitq; conceptum à Nostris in
Collegio* * (25) *Plin. hist. nat. l. 35. c. 10.* bq.

bulæ illius gloria, admirificam Urbis istius
servatricem KOSTCÆ imaginem? Perierant
quidem Rhodii, nisi imago Protogenis; et
perierant pariter Leopolienses, nisi imago
KOSTCÆ defendisset. Verùm cum Rhodios nollet
quidem, at posset; Leopolienses contrà, ut
vellet maximè, perdere tamen haud quaquam
posset potentissimus alioqui furiosissimûsq;
hostis: suam Rhodii debuerunt salutem
moderationi victoris & clementiæ, at suam
Leopolienses & salutem & Urbem debent
luculento STANISLAI prodigio. Ingruunt enim
repentè violenti & perpetui è cœlo imbres:
nec pluere abssistit tamdiu; dum in desperationẽ
expugnandæ Leopolis agatur hostis. Nam quò
expugnaret pactò, quam propugnabat è cœlo,
imò nec oppugnari sinebat KOSTKA?

*impetratur
pluvia.*

Qui tamen ademptum sibi robur omne
agnoverat, ad fraudes atque strophas
conversus, iis saltem se se pugnaturum
felicìus credebat hostis. Cogitur è
primariis barbarorû ducib; infandũ
cœnium: expugnatur in eo pane, capiturq;
Leopolis, post ferreas æneasq; machinas

*hostis à vi
ad fraudes
vertitur.*

*Consultas
frequens.*

disturba-
tur à Di-
vo barba-
rum conci-
lium.

aureo dein oppugnanda ariete. Ita quippe bellicus ille barbarorum senatus decernebat [26) Actum de Urbe erat, nisi cæcum exitium partim disjecisset per se se; partim Cives de eo admonuisset KOSTKA. Primum enim aspectabilem Divini cujusdam Adolescentis indutus formam, admirabili paucorum verborum efficaciam persuadet propugnatorum Ducibus, conjiciendam in nefandum illud barbarorum concilium vim ignitorum missilium. Mox eadem cœlesti facundia evincit apud Veteranos Heroës tener (ut rum ferebat vultu) atque ignotus puer, ut suâ ipse manu igneam illam in hostes effundat tempestatem. Acquiescitur: erumpit vis ingens ignium telorumque in consultantem hostem: fit magna in eo strages: pars eodem, quo confederant, discerpti loco: pars fœdati prostratique vulneribus: pars metu examinati diffugiunt. Dixisses (si joculari in re seria colliberet] barbarum Senatusconsultum illud *per discessionem* factum Romano more: ita pars fere altera consultantium è vivis rum discessit ad interos

(26) P. Gzowski fol. 3. ubi supra. P. Kowalicki, kaznodzieja odziewietny.

At cœlestis ille Poliorcètes momentô, & in oculis planè omnium, oculis obtutibûsq; omnium se subduxit.

Nec tamen fracti infortuniô barbari minuerunt audaciam: nec eâ vicissim barbarorum contentus strage, tutelam obfessorum deseruit STANISLAUS. Oppugnant illi aurô venales quorundã propugnatorum animas, & expugnant. Paciscuntur grandi summâ pecuniæ proditionem nefariam: appenditur proditoribus præsens aurum: in medium sequentis noctis proditio scelerata condicetur: ab infanda nundinatione salutis publicæ ita disceditur; ut proditores quidem aurô saturi, hostes spei funestæ pleni, digressi fuerint.

Perieras Urbs miserrima! nisi fideliorẽ pro communi salute excubito rem habuisses KOSTKAM. Is primâ fere decretoriæ illius noctis vigiliâ visendum se rursus præbet nobilissimo fortissimôq; Viro Martino Kaſtſki, tum quidem Urbani præsidii Archistratego, deinde verò Cracoviensi (quem dicimus) Castellano. Aperit quo loco res sint: de condicta proditione edocet: evadendi supremi infor-

hostis corrupit aurô aliquos è præsidariis.

indicat prædationem Divus.

tunii rationem suggerit, atque in auras
momentô abit. Sistuntur illico, quæ suo
sonitu signum erant datura hostibus, ho-
rôlogia: mutantur indicatæ à STANI-
SLAO excubitores Portæ: quæstioni eti-
am subjiciuntur: fatentur scelus.

*hostis præ-
vertitur
erupsione*

At fortissimus sapientissimûsq; strate-
gus, hostilem impressionem prævertendâ
ratus, lectissimam Præsidiariorum manû
raptim congregat: adhortatione egregiâ
singulorum incendit animos: per con-
cubiæ noctis silentium in hostem educit
extra mœnia. Proceditur ad suburbanû
usque Templum Divi GEORGII: ibi a-
cies ad excipiendum ex insidiis hostem
disponitur: in armis statur. Interea in de-
signatam proditioni horam tertium inso-
nuère quadrantem horologia: eâ tesserâ
excitus hostis taciturno agmine è Castris
moveret, & spe ac cupiditate illectus præ-
dæ, non tam pugnam & arma cogitat,
quàm victoriam. Observat gressum omnē
propinquantium, ex inobservatis insidiis
miles noster: datur repentè pugnæ signû:
sonant classica: clamore irruentium, ac
armorum fragore miscetur cœlum: volan-
tibûs undequaque flammis nox indiem
con-

concedit. Exsternatus tam subitô pavore
hostis turbat agmina: mox effuso in Ca-
stra cursu fugam præcipitat. Instât à ter-
go nostri, & cædem ac metum latè spar-
gunt: nec finem faciunt tamdiu; dum &
cædendi satietas cepit omnes, & receptui
jussit canere Imperator.

caditur.

Ita quô peritura jam erat Leopoldis in-
fortuniô, ex eo illi etiam triumphî materi-
am KOSTKA præbuit. At hosti barba-
ro extrema inde victoriæ desperatio. Ita-
que qui nullam olim componendæ cum
Urbe pacis, nullam lytri mentionem ad-
miserat; ultro jam & legatos de pace mit-
tere, & qualiquali acquieturum lytro nō
obscurè ostendere. Ergo certis conditi-
onibûs res utrinque transigitur. Redimi-
tur jacturâ mediocri salus omnium, &
quos perire brevî omnes oportebat hu-
manitus; ii divinô beneficiô, ii Thaumaturgi
KOSTCÆ tutelâ, non maximô re-
rum suarum damnô mansêre salvi.

*desperat
expugna-
tionem.*

*pacem of-
ferre.*

Nec fuêre ingrati. Proximè enim se-
cura luce (quæ STANISLAO etiam tū
sacra fuerat, certatim in Templum no-
strum Urbs tota se infudit. Aderat Cle-
rus cum Præsule, cum Senatu Populus,
verbô tota fidelis Leopoldis. Atque in

*solvitur
obsidio.*

*urbs er-
ga Divum
grata.*

gratulationes & laudes KOSTCÆ certatim effusi, gratias suo vindici immortales habere: vota persolvere: liberatorē agnoscere: immortalem beneficii polliceri memoriam: Ambrosianum denique (quem vocant) Hymnum, ad Aram hanc prostrati, lætīs vocibūs decantare.

Ad ea verò grati piq; erga KOST-KAM animi officia, non leve attulerunt momentum vel hostes impii. Ubi enim obsidio est solura; Nobilissimi (ut inter barbaros) lectissimiq; eorum Duces, hospitem jam duntaxat nomine (hostilitatem enim omnem pax icta sustulerat) in Urbem, visendi studiō, admittuntur. Hic ubi curiosius non Urbana modò quā publica, quā privata ædificia; verū sacras quoq; profani visunt Ædes; in nostræ quoque Societatis Templū forte fortuna subeunt. Dūmq; alia ex aliis, ut se quidvis obtulit, contuentur; ad sacram quoque STANISLAO accedunt Aram, ac venerandā eius conspectā effigie, vah! exclamant alter ad alterum, hic ille est Gaurorum (ita Christianos appellant omnes) hic ille est istius imprimis Urbis Deus, quem tam infestum nobis vel hāc ipsa.

*hostes quid
fassi.*

ipsa obsidione sensimus! [27) Tū ad Cives
 conversi; huic, aiebant, salutem debetis
 vestram uni. Hic pro vestra quotidie
 contra nostros assultus pugnavit Urbe.
 Hunc promœnibusturribúsq; vestris nul-
 lô fere non die conspeximus: invictum
 sensimus: extimuius. Quod si, pergebant
 porrò, ex aliis detractum Aris Templisq;
 vestris, aurum nobis argentúmq; est pen-
 sum lytri nomine [uti ex vobis ipsis, cū
 id penderetis, agnovimus) id quidem li-
 benter accipimus: quòd nos cō liberè
 securéq; speremus fruituros. At [28) vi-
 dete, inquebant; videte, oramus etiam
 atque etiam; nè quid è DEI ISTIUS de-
 tractum Ara, nobis detis. Finem alioqui
 ille vindicandi non fecerit: útq; infestus
 ubique nobis est, nullâ non clade nostrâ
 suam sarcire jacturam æternū conten-
 derit.

Hæc palàm barbari: quorum invita ve-
 ritatis confessio tantò existit probatior;
 quantò ab adulandi suspitione remotior:
 tantò autem ab hac labe remotior; quan-
 to superbior & iratior; quantò à Christi-

[27) P. Wieruszewski in *Elogiis heroicis*, p. 89. 90 & P.
 Korwalecki, ubi *suprà*, p. 330. * [28] P. Wieruszewski ubi
suprà.

anis Sacris abhorrentior animus confitentium.

Ita tunc ex hoste ipso est cognitum, quis ille Divinus Puer esset, qui tam præsentem Leopoliensibus tulisset opem. Ita beneficium sui Vindicis agnovêre Leopolienses devinctissimi.

*oratoris
querela.*

solatium.

At heu me! qui rem seculorum dignâ memoria, tam jejunè & parcè delibatam cogor relinquere! Imò, qui alia quoque amplissima, cùm in commune collata, tũ privatim quàm plurimis Leopoliensibus per KOSTKAM præstita beneficia (temporis exclusus angustiis) nè delibata quidem adigor præterire! Sed adigor tamen! parendum necessitati est. Erunt fortasse olim; quæ ego seu non satis magnificè commemoravi gravissima; seu silentio involvi innumera; felicius ex hoc loco proponent Oratores. Sufficient verò illis uberrimam pulcherrimamq; hanc materiem exempla innumera; quæ partim publicis consignata Actis historicorumq; commentariis, partim votivis contestata tabellis; partim vivis expressa coloribus ubique exstant.

Quot enim hac una de re sive jurata
te-

testimonia in sacris Consistoriis, sive Cō-
mentarii in bibliothecis, sive votiva A-
nathemata pro Divi Ara, sive spirantes
& pæne vivæ imagines non intrà concla-
via procætônésq; solùm: verùm pro exti-
mâ quoque tot ædium ornatissimarum
facie! Hæc verò omnia si vel obiter quis
percurrerit; nullum miseriæ infortuniq;
genus repererit, cui prodigiosa STANI-
SLAI beneficentia non plenam miracu-
li opem tulerit. Restituit [29] enim im-
becilles, & languentes innumeros, viri-
bus & vigori: inutiles & membrîs captos
pristinæ integritati: amentes rationi: mœ-
rore obrutos serenitati animi: abstractos
in servitutem sive dæmonū, corpora ob-
sidentium; sive barbarorum, compedibûs
catenîsq; complures retinentium; antiquæ
libertati. Subvênit præsentî pecuniâ, gra-
vatis alieno ære: conciliavit capitali dis-
sidentes odiô: eduxit in littus naufragos:
ad vitam moribundos & mortuos revo-
cavit: ruentes ex alto in præceps, suâ in
aëre, nè colliderentur, excepit manibûs.
Quod postremum prodigium cùm (30)

*privatbrũ
Divi bene-
ficiorum
monumẽta*

*eorundum
multitudo,
varietas.*

[29] hæc omnia collegit P. Nicol. Oborski, ubi suprà, ex
Proc-ssu Canoniz. factò in Archidiecepsi Leopoliën. * (30)
ut videre est apud eundẽ. olim

olim pluries; tum novissimè ante haud multos annos in Wilczkorum patratum Familia non memoriâ modò tenent quâ plurimi; verùm oculis quoque usurpamus omnes, quotquot publicum ejus rei monumentum pro Familiæ ejusdem Aedibus intuemur propositum. Rei tum gestæ seriem, ultra exquisitam picturam, adjecta quoque epigraphe ita exprimit.

TERESSIA DE ZŁOTOROVICHS
WILCZKOWA, EXFENESTRA DOMUS
ISTIUS IN SAXA PLATEÆ DECIDIT,
CEU IN MOLLES ROSAS. NON COL-
LISA, QUIA SUPPEDITAVIT MANUM
SANCTUS KOSTKA, PALLIUM PRO-
TENDERE CADENTI VISUS.

Quod quidem plenum prodigii beneficium etsi palàm, ac totâ pæne inspectante Leopoli, ea recepit Familia; quò certior tamen miraculo constaret apud Exteros Posterósque fides, diligentissimè in rem totam inquisivit sacrum Officium: confirmatamque iuratís gravissimorum Civium testimoniis pro ea, quâ in rebus ejusmodi pollet Authoritate, non ab omni

mi solummodò suspicione absolvit mendacii; verùm in luculentis quoque habendam prodigiis declaravit.

P A R S II.

LEOPOLIS ERGA STANISLAUM GRATISSIMA

O Te tantò fortunatam Patronò, Urbs pulcherrima! Quanquam quid ego tam profusam in te Thaumaturgi istius demirer beneficentiam, quam tot ac tantis emeruisti tu pridem tibi, & emereri etiamnum non cessas officiis? Quid enim non egèrunt hactenus Cives piissimi, quid non agunt hucusque, ut gratissimos se probent STANISLAO?

Externam Cultûs illius pompam quàm egregiè cùm privatim, tum publicè quoque sustinent? Interiorem (quæ potior est Divorum honoratio] animi erga illum devotionem quibûs non palam faciunt argumentis?

Et primam quidem illam dulciæ rationem, quàm exquisitè, quàm inpensè (nè

G

di-

*Civium liberalitas in
ornanda
Divi Ara*

dicam, profusè) Tutelari persolvunt suo, vel hæc sola gratiosissima illius Ara luculenter commonstrat. Quot enim votiva ad illam Anathemata? quot perennes gratissimi animi testes tabellæ argenteæ? quot gēma pretiosissima? quot annuli? quot coronæ? quot alia pretiosa donaria? Quot cordiū, quot oculorū, quot manuū pedūmve effigies, salutis vel servatæ indicia; vel recuperatæ documenta? Quid memorē cerea donativa? faces? lynchos? funalia? quid floreas corollas & sarta, quotidiana fere per æstatē munera?

*mereturq;
id Loci bu-
jus religio*

*Regum ve-
neratio in
eundem lo-
cum.*

Jure verò id quidem, meritòq; vos facitis Cives optimi. Meretur sanè à vobis locus iste sacerrimus, meretur ab omnibus tantâ religione coli; sive obtenta isthîc prodigiosa beneficia, sive eximia quædam summorum hominum exempla intuemur. Nam ut attacta jam nonnihil beneficentissima STANISLAI prodigia, magnam partem ad Aram hanc patrata præteream; Serenissimi Inviçissimiq; Reges Poloniæ JOANNES CASIMIRUS, MICHAEL KORYBUTHUS WISNIO-WIECCIUS, JOANNES III. SOBIESCIUS, non KOSTKAM modò universè, verum speciatim quoque hunc locum, hanc illustrem prodigijs Leopoliensem il-
lius

lius Aram tantâ semper, tamq; luculenta pietatis significatione coluere; ut si deessent alia, vel sola hæc illustrissima singularis erga locum hunc religionis exempla, à sapientissimis Sanctissimisque Regibus constanter palamq; edita, summam ei conciliare apud omnes possint reverentiam. Certè invictissimus JOANNES CASIMIRUS (quò unò Principe nemo Polonus Rex cum pluribus simul potentioribusq; hostibus, nemo diutius, nemo fortius pro salute Reip. depugnavit) is inquam Princeps nihil habebat antiquius; quàm ut suam, afflictissimiq; per ea tempora Regni sui fortunam, in ipso pæne ingressu Regalis solii, STANISLAI tutelæ, hoc ipso loco (31) commendaret. Id quod Serenissimus quoque MICHAEL KORYBUTHUS totò fere, quò sceptrum Polonum tenuit, temporis intervallò tam sæpe tamq; constanter egit; ut egisse perpetuò videri possit.

Quid verò de illo non tam Triumphatore, quàm Fulmine barbarorum; nec Patriæ solùm suæ, verùm Romani quoque Imperii, Christianitatisq; glorioso Vindice, quid, inquam, dicam de Magno JOANNE SOBIESCIO? Egressus

*Joannis
Casimiri*

Michaëlis

*Joannes
III. uti vi-
toriarum
amplitudi-
ne, ita &
pietate in
Divum
hunc, & lo-
ci bujus ve-
neratione,
ceteros su-
peravit.*

ille non Regum modò Polonorum; ve-
rùm omnium ferè (qui debellandâ Tur-
carum tyrannide immortalem sibi com-
parârunt aliquando gloriam) egressus,
inquam, longè est tam fortitudinem, quâ
fortunam Heroum: ex quo tam multis
magnisq; cladibus totam fere non trium-
phavit solummodò; verùm pessumdedit
obtrivítq; barbari Orientis potentiam.
At idem quoque Achilles Christianus
omnes retro Polonos Principes [etsi ma-
ximos STANISLAI Cultores) eximiâ
imò incomparabili in Divum hunc reli-
gione, longissimè est egressus. Nihil tamè
de aliis religiosissimi istius Principis in
KOSTKAM officiis hoc loco dicam. Præ-
teribo silentiò ardentissimum illud studi-
um, quò apud Romanam Sedem institit
Rex pientissimus, ut in Sanctorum nume-
rum cooptaretur KOSTKA. Omittam
dicere, quâ curâ, quâ contentione egerit
apud eandem Sedem; ut idem Divus, pro-
ut suò jam erat meritò, ita Principes Pri-
mòsq; inter Patronos Regni, Romanò
quoque oraculò primus esset. Id unum
dicam, quâ ille religione coluerit, qui-
bus Regiæ pietatis collustrârit exemplis,
quibus ornârit donariis hoc ipsum Leo-

po-

poliense KOSTCÆ Sacrariū, hanc prodigiosam Aram, gratiosam hanc imaginem STANISLAI. Quanquam hinc quoque gradum refero: nè istud quidem dicam totum, nisi longissimas Vobis è Collegii istius nostri Annalibus recitare historias molestus velim. Unum igitur alterumve ex plurimis non tam dicam, quàm innuam. Pientissimum videlicet Regem istum, pro quavis pæne victoria (quot verò victoriæ, primùm Copiarum Regni Ductoris, mox Regis quoque JOAN-NIS erant!) hoc ipso loco supplicasse KOSTCÆ. Supplicationes verò ejusmodi præsentem semper cum lectissimo flore militiæ, totis interdum hebdomadis incredibili pietatis exēplo obiisse: appendisse pretiosa donaria: [32] nuncupasse vota: obtulisse Sacrificia: nullum demū religionis officium præterisse. Partâ autem de hoste victoriâ, nunquam eam suorum seu dexteritati, seu fortunæ Armorum; sed uni secundum Deum acceptam referre STANISLAO: ad hanc ipsam gratulari de illa Aram: verbô, KOSI KANAM illam, non suam profiteri. Inde cùm ali-

---

[32] *bist. Coll. Leop. S. J. p. 300. 301. 307. 310. & seqq.*
 quan-

quando memorabili illa ad Chotimū clade delēſſet innumeras barbarorū copias, [33] atque *Opima* [34] victis *ſpolia* detraxiſſet; non ea, ut jure poterat, è Regiæ ſuæ appenſa tholis, ſuæ ſacravit ſamæ, non ſuæ dicavit Gloriæ, non fortunæ; verū ante omnia ex hac ipſa STANISLAI ſui (cujus ſcilicet pugnāſſet vicifetque auſpiciis] Leopolienſi [35] appendit Arâ. Tum deinde poſt aliquod intervallum temporis Romā iſthinc transferri voluit, ad Sacros STANISLAI cineres æterno Regii in Divū animi futura monumento. O locum & ſuis prodigiis, & tantæ pietatis exemplis Venerabilem! Quā jure igitur meritòq; , ut dixi, tantam ei Religionem, tantos impendis cultus, fortunatiſſimū hôctuô Palladiô Leoburgū!

alia urbis
in Divum
m publicæ,

Non tamen unius ſacelli hujus anguſtis ſuam erga STANISLAUM pietatem circumſcribi patitur Urbs ampliſſima. Latiùs pæne illius (ſi qui ſunt) fines, quàm vel ſua profert pomœria. KOSTKANAS illa imagines pro utraque affixit Porta: cū ideo, ut declaret, cui maximè excubitori ſe ſuamque ſalutem crediderit; tum verò ut nemo illam

* (33) Annô 1672. * (34) Romanis *Opima Spolia* erant illa, quæ Dux ipſe, hoſtiū Duci à ſe interfecto detraxerat. Roſin. *Antiqq.* l. 10. * (35) *hiſt. Coll.* pag. 300. 301. cui

ingrediatur extraneus, qui non illico inquilinos & Cives suos ex toto in STANISLAI tutelam concessisse perspi-
ciat. Imò verò pro altissima quoque tur-
ri Curia, sublimis eminet KOSTKANA
effigies; ut non cominùs modò ista vide-
ant, qui mœnia portásque subeunt; ve-
rùm è longinquo etiam atque eminùs
prospectent omnes: NEC VIDERI
A QUOQUAM POSSIT LEOPO-
LIS, NISI DEVOTA STANISLAO

*tum priva-
ta officia.*

Privatarū verò ædium quotamquamque
reperias, quæ non pro Laribus & Penati-
bus Kostkanam iconem veneratione co-
lat eximiâ? Ubi autem sacrata STANI-
SLAO dies appetit, quot ubique publicæ
signa lætitiæ! quot passim devotissimi a-
nimi documenta! Festis ignibûs non pu-
blica modò turris; verùm privatorum
quoque collucent ædes. Pro foribus, pro
fenestris proponitur imago Divi; & ser-
tis exornatur pulcherrimâs: collustratur
faculâs: festivô ubique pæane celebratur.

Is tamen Divorum cultus, quem & in
animi devotione consistere, & multò
Divis ipsis gratiorem dixi accidere; sapi-
entissimis quoque Civibus multò existit potior.
Istud autem quibûs iam ego verbis assequar? Nam
quæ facundia tenerrimo illi erga Divum amoris,
filiali pæne fiducia, eximiâ reverentiæ (quæ sin-

*Egregio in
civibus er-
ga eundem
animi af-
fectus.*

gulo-

*pia exerci-
tia ante
Festū Divi*

*eadem ipsā
Festā,*

*eadem sub
aſtiduum
Divo ſa-
crum, ur-
bis nomine*

Peroratio

gulorum corda occupant) exprimendis ſufficiat? Factis iſta multò luculentiùs declarant illi, quàm oratio poſſit ulla. Apud non paucos pulcherri-
mus uſus obtinuit, ut anniverſariā Divi lucē no-
venis ad eò ipſis præveniant hebdomadibꝫ: harū
ſingulos Martis dies religioſius obeunt: ſacrā ſe
Exhomologeſi expiant: Cœleſti accumbunt Epu-
lo: ſolitas producunt preces: ante hanc ipſā STA-
NISLAI Aram venerabundi procumbunt, eiq; tū
pro acceptis grates referunt ampliſſimas; tum ul-
teriora expoſcunt beneficia. Id quod ritè ſapien-
térq; ſuſcipiunt, novenos illos Menſes, quibꝫ in
Societate Jeſu, militaverat Stanislaus, novenariò
hòc veneraturi numerò.

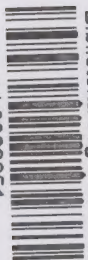
Sed ubi jam dicatus STANISLAO affulſit
dies; quanto ardore animi, quanto pietatis ſenſu
hæc ipſa religioſa exercitia Civitas obit tota!

Neque hīs tamen omnibꝫ ſatiſfactum à ſe of-
ficio putant ſuo; quòd talia cum Advenis quo-
que ac Extraneis habeantur cōmunia eo die. Ita-
que ſeptimò rurfus die omnes ad unum conveni-
unt Cives piſſimi, & ſeorſim ac ſoli ea ipſa ite-
rum perſolvunt officia STANISLAO. Ardent
pro Divi Ara, numeroſa funalia: Votivum Urbis
nomine Sacrum peragitur: illi ipſi (ut adſunt
frequentiffimi) jam præſtita ſibi beneficia grato
revolvunt animo: jam præſtanda deinceps, ſuppli-
cabundi expetunt: jã totos ſe in clientelā KOST-
CÆ profitentur concedere.

O dignam tantā beneficiā gratitudinē! O pietatem
Patrociniò tanto non imparem! O Divorum cultum, in reli-
gionis exempla omnibus proponendum! Pergite Cives am-
pliſſimi, pergite iſtis officiis demereri vobis Cœlum! non
ſinet illud liberalitatem erga vos ſuam veſtris eſſe parciore
promeritis. Non patrociniū à Vobis ſuū deſiderari unquā
patietur Koſtka; ſi quā cœpiſtis pietate, pergatis cum il-
lo deſertare.

Biblioteka Jagiellońska

std/0029851

